

chozích diskusí v měnícím se širším společenském a ekonomickém rámci. Možná všechno dohromady. Co je ale nutno reflektovat, je fakt, že celosvětově se náš obor nenachází v dobré ekonomické kondici, a v kombinaci s mnoha citlivými až kontroverzními tématy bychom se tím měli zabývat. Nenarážím tím pouze na vícekrát diskutované téma zániku a dramatické restrukturalizace některých významných odborných oborových knihoven, ale také na to, že nelze zavírat oči nad problematiku politickou a ekonomickou podporou některých citlivějších výzkumných oblastí. Myslím si, že bychom se měli více otevřeně věnovat tématům, jako je publikování prací v oblasti harm reduction, primární prevence atd. Propasti, které zde existují, jsou velmi hluboké. Nemyslím, že by primárním problémem bylo to, že by nebyl do tisku např. přijat rukopis z dané oblasti. Jistě je ale problém, pokud je určitá oblast cíleně dlouhodobě podfinancována (nebo jsou naopak selektivně podporovány oblasti stojící v rozporu s evidence based přístupem), existuje v ní zřetelně méně kvalitních výzkumných projektů s kvalitními výstupy a následně je daný fakt použit jako argument dehonestující danou tematickou oblast a znevažující již dosažené výsledky výzkumu. I přes nesporné kvalitní publikované práce v prestižních časopisech je stále problematika harm reduction nahlížena jako „choulostivá“ a výzkum je podpo-

rován z veřejných zdrojů relativně méně. V kontrastu s tím můžeme sledovat množství balastu a málo kvalitních sdělení o primární prevenci v šedé zóně méně prestižních časopisů. Je přitom zřetelná disproporce ve finanční podpoře mezi příklady obou oblastí a je zároveň zřejmé, že publikační prostor zde hraje významnou roli. Tím se dostávám až k poslednímu tématu svého příspěvku, tedy tématu public relations v ISAJE a obecně tématu popularizace vědy a vědecké práce v našem oboru. Zde s univerzitami opět sdílíme společný problém a popularizace výsledků vědecké práce by neměla být omezena na simplifikující zkratky v masmédiích, reprezentující to, co daný novinář pochopil, či spíše nepochopil ze zdrojového článku. Zdá se mi proto, že program letošního ročníku není pouze reflexí posunu „starých“ témat do jiného kontextu, ale že je současně otevřením témat nových.

(Autor je členem ISAJE od roku 2003, je členem pracovní skupiny pro neanglicky tištěná odborná periodika a spolupodpovídá za obsah internetových stránek ISAJE. Je současně též spoluautorem jedné z kapitol učebnice o publikování v oblasti závislosti – viz odkaz v článku – která se věnovala problémům publikování prací aplikujících kvalitativní přístup a metody. V roce 2010 je vedoucím organizačního výboru výroční konference ISAJE konané v Praze.)

Tři roky, čtyři měsíce a jedenáct dnů Kamila Kaliny

RADIMECKÝ, J.

Centrum adiktologie Psychiatrické kliniky 1. LF UK v Praze a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze

Citace: Radimecký, J. (2010). Tři roky, čtyři měsíce a jedenáct dnů Kamila Kaliny. *Adiktologie*, (10)2, 132–133.

Doc. MUDr. et PhDr. Kamil Kalina, CSc., rozeslal dne 13. 6. 2010 „tém, kterých se to týká“ e-mail s následující informací: „Ke dni 18. června 2010 končím po třech letech, čtyřech měsí-

cích a jedenácti dnech svoje působení ve funkci ředitele sekce protidrogové politiky Úřadu vlády České republiky, národního protidrogového koordinátora a výkonného místopřed-

Došlo do redakce: 30 / ČERVEN / 2010

Přijato k tisku: 30 / ČERVEN / 2010

Korespondenční adresa: PhDr. Josef Radimecký, Ph.D., MSc. / radimecky@adiktologie.cz / Centrum adiktologie Psychiatrické kliniky 1. LF UK v Praze a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, Ke Karlovu 11, 120 00 Praha 2

*sedy Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky*¹.“ Končí tedy ve funkci nejvyššího úředníka, odpovědného za podobu a realizaci drogové politiky v ČR, což vybízí k ohlednutí za tím, co jeho působení ve výše uvedených funkcích přineslo či odneslo. Chci se o to na následujících řádcích pokusit, ale musím upozornit na riziko osobního zkreslení, protože jsem ve stejné funkci rovněž několik let pracoval a pak mám k dispozici pouze informace „z venku“ a z e-mailové korespondence.

● PROTIDROGOVÁ HOUPAČKA

Z odstupu působí česká drogová politika jako nevypočitatelná houpačka. Od roku 1993, který lze díky založení tehdejší Meziresortní protidrogové komise (dnes RVKPP) a přijetí první vládní koncepce² považovat za počátek české drogové politiky, se na postu, který Kamil Kalina opouští, vystřídal řada lidí. Někteří byli vyhozeni politiky (Bém, Radimecký), jiní odešli z vlastního rozhodnutí. Bém, Radimecký a Kalina zde pracovali několik let a po těch prvních dvou následoval rychlý sled jiných, kteří se zdrželi jen pár měsíců. Sekretariát RVKPP pak pracoval patrně díky jisté setrvačnosti. Doufejme, že se to nebude do pověstné třetice opakovat nyní.

● VELKÁ OČEKÁVÁNÍ

Přestože v době před „třemi lety, čtyřmi měsíci a jedenácti dny“ probíhalo na čerstvě uvolněné místo ředitele sekretariátu RVKPP výběrové řízení, byl tehdy Kamil Kalina, který se ho neúčastnil, do své funkce tzv. politicky jmenován. Nevím, jak to vnímali ostatní, ale já v tom viděl příslib možných pozitivních změn ve fungování sekretariátu RVKPP, který již několik let fungoval chaoticky, a navýšení finančních prostředků na kofinancování služeb, které se od roku 2005 začaly tenčit.

Kdo Kamila Kalinu zná, snad mi dá za pravdu, že je téměř až renesanční člověk. Léta pracoval v psychologické praxi, věnuje se pedagogické práci v oboru dnes zvaném adiktologie, vede psychologický výcvik, publikuje odborné stati, věnuje se i vlastní literární tvorbě, je rytířem Řádu sv. Lazara Jeruzalémského a komtur pražské komendy. Je vzdělaný, má velký přehled nejenom ve svém oboru, umí být příjemný a vtipný, ale i nepříjemný, přezíravý, až arogantní vůči lidem kolem sebe, což může dobrý dojem z něj jako z odborníka v oboru adiktologie poněkud kazit. S jeho nástupem do funkce nejvyššího drogového úředníka se pojila otázka, je-li také dobrý manažer.

Problém velkých očekávání asi je, že jsou přílišná, a proto se málokdy naplní. Což se bohužel stalo i v případě očekávání od Kamila Kaliny. Ukázalo se, že umí celou řadu věcí včetně např. předsedání Horizontální skupině pro drogy Rady EU v době českého předsednictví a přednášení sta-

novisek EU na půdě OSN, ale manažer a týmový hráč patrně není.

● PODIVNÉ DĚDICTVÍ

V době svého odchodu z funkce nechává svému nástupci skutečně podivné dědictví. Za dobu jeho působení se rozpočet RVKPP snížil nejméně o 12,5 mil. Kč, takže celkově došlo k jeho poklesu mezi lety 2005–2010 o 22,5 mil. Kč, což je z původních 105 mil. Kč hodně. Co se týká rozpočtu RVKPP, jeho výše se vrátila kamsi do roku 1998, tedy o 12 let zpátky. Nejcitelněji to dopadá na poskytovatele služeb pro uživatele návykových látek, kteří jsou na dotacích RVKPP závislí. To, že se politici rozhodnou nesystémově škrtnat, se stává. V tomto ohledu lze Kamilovi Kalinovi ale vyčíst, že proti tomu veřejně nevystoupil, nebil na poplach nebo nepohrozil odchodem z funkce.

Dalším neúspěchem Kaliny je skutečnost, že letošní dotace RVKPP dosud nedorazily k poskytovatelům služeb. Tak pozdě je poskytovatelé služeb dostávali někdy v roce 1997, tedy před nějakými 13 lety. Kalina to vysvětluje tím, že musel dotace zastavit, protože dotační výbor, který pracoval při sekretariátu, neměřil dotace všem stejně. Nevím, je-li tomu tak, ale v žádném případě to neomlouvá manažerské selhání, které za tím stojí. Jako manažer měl zajistit, aby bylo měřeno všem stejně od samého počátku.

A do třetice. Od roku 1999 se sekretariát RVKPP snažil zprůhledňovat své dotační řízení a dávat poskytovatelům služeb i protidrogovým koordinátorům informace, co vedlo ke snížení navrhované výše dotace tak, aby se mohli pro příští rok ze svých případných chyb poučit. Letošní dotační řízení nás opět vrátilo do doby kolem roku 1998. Nejen, že bylo zastaveno a znovu obnoveno a výsledky přehodnocovány, ale ještě na ně bylo uvaleno informační embargo, takže poskytovatelé služeb žádné zpětné informace respektive hodnotící formuláře nedostali. Z tohoto úhlu pohledu nás Kamil Kalina namísto dopředu dovedl o nějakých 12 až 13 let zpět do naší minulosti.

● NAPIŠ DOPIS

V americkém filmu *Traffic* – Válka gangů mne zaujala scéna, kdy jeden „protidrogový koordinátor“ předává funkci nově nastupujícímu a přitom mu předává dva zalepené dopisy. Přitom vysvětluje, že stejné dopisy dostal od svého předchůdce, který mu k tomu řekl: „Až se poprvé ve své funkci dostaneš do úzkých, otevři první dopis. V něm byla rada, abych vše, za co mně kritizují, svedl na svého předchůdce. Druhý dopis jsem měl otevřít v okamžiku, až se do úzkých dostanu podruhé. Když jsem jej otevřel, stálo tam pouze: *napiš dva dopisy*.“ Osobně si myslím, že Kamil Kalina měl napsat své dva dopisy hned po skončení českého předsednictví, jak v té době také avizoval. Možná by po něm pro Jindřicha Vobořila, který jej ve funkci vystřídal, nezbylo tolik podivného dědictví.

1/ V dalším textu používána zkratka RVKPP.

2/ Jejím autorem byl Kamil Kalina.